

A woman in a vibrant red, floor-length gown stands in the center of a stone courtyard. She is seen from the side, her hand raised to her hair. The courtyard is enclosed by tall, grey stone walls with numerous small, multi-paned windows. The ground is paved with cobblestones, and a bright light source from the bottom right casts a long shadow of the woman across it. A large, dark rectangular frame surrounds the woman, and within this frame, a faint, large-scale portrait of a woman's face is visible in the background.

TITKOS MOZI
PACSKOVSZKY ZSOLT

MÓRA

TITKOS | MOZI
PACSKOVSKY ZSOLT

TITKOS MOZI

PACSKOVSZKY ZSOLT

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Borítóterv:
Szabó Imola Julianna

Szerkesztette:
Dian Viktória

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének
a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása,
egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány
digitalizálását és ily módon történő többszörözését,
nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Pacskovszky Zsolt, 2017
© Móra Könyvkiadó, 2017

l.

1

Minden bizonnyal csodálkozás ült ki az arcomra, amikor kiszálltam a kocsiból, és becsaptam a hátsó ajtaját. Július vége volt, 2014 júliusának egyik utolsó napja. Röviddel azelőtt zápor söpört végig Párizson, de mostanra kisütött a nap, és az esővíztől fénylő úttestből gőzölgő pára szállt felfelé. Az utca, ahová költöztünk, meglepően forgalmas volt, tarka, csupa élet. Elsőre észre sem vettem, hogy Jules Verne utcának hívják. Úgy belefeledkeztem a szemközi sarki kávézó látványába – zöld-fehér csikos napellenző ponyvájával, a mellékutca felőli teraszára kirakott kerek asztalaival meg fonott székeivel barátságos kis hely benyomását keltette –, hogy még akkor is az autó mellett, az úttesten ácsorogtam, amikor anyám pasija lecsapta a csomagtartót, és egyetlen nagy bőröndünket maga mögött húzva anyám után indult. Ő hozott be bennünket a reptérről; a bútoraink, a ruháink, a személyes tárgyaink már előző nap megérkeztek Brüsszelből egy kamionnal. Még mindig az utca túloldalát bámultam. *Café du Chat Noir*. Fekete Macska kávézó. Magamban ízlelgetve inkább titokzatosnak találtam a nevet, mint baljóslatúnak. Tizenhat és fél éves voltam, nem hittem már a babonákban.

Nem néztem meg előre a Google Earth-en, hová költöztünk, még a címet sem kérdeztem meg anyámtól, és arra

számítottam, hogy valamelyik elegáns, de egyhangú környéken bérelnék majd lakást, ahonnan azért látni a szürke bádogtetők felett az Eiffel-torony csúcsát.

Amikor egy sebesen közeledő furgon röviden rám dudált, összerezzenem.

– Marcell! – Anyám szemrehányó arccal kapta hátra a tekintetét; már a ház kapujában álltak, és a pasija éppen egy cetlit keresett elő: még nem sikerült memorizálnia a kapukódot.

A járdára szökkentem, és csak ekkor emeltem pillantásom a ház homlokzatára. Négyemeletes, ódon bérház volt féloszlopokkal, női alakokat ábrázoló kőszobrokkal, vasrácsozatú kis erkélyekkel. Egészen másra, valami jóval modernebbre számítottam. Brüsszelben egy új építésű, csupa beton, csupa üveg házban béreltünk lakást, a diplomata-negyed közelében. Az ablakomból egy parkolóra láttam, ahonnan reggel eltűntek a kocsik, hogy este szép lassan visszacsordogáljanak, hétvégén pedig szinte mozdulatlanul sorakozzanak a szürke betonon. Egyszer az egyik tolatás közben elcsapott egy kölyökmacskát – talán ez volt az ablakomból látható legdrámaiabb esemény a három év során.

Ez az utca több izgalmat ígért, de a várakozás, amit keltett, ahhoz nem volt elegendő, hogy kirántson a lehangothságomból. Valószínűleg kevés ember akad, akit elkese-rítene a hír, hogy egy ideig, talán évekig Párizsban élhet.

Én voltam az egyikük.

Már első nap észrevettem, hogy van valami a falban. A leghátsó szoba lett az enyém a tágas, magas mennyezetű, első emeleti lakásban. Frissen mázolt falai még festékszagot árasztottak, egyetlen nagy ablaka az utcára nézett. A hosszú folyosón, ami hátravezetett a helyiséghez, több tucat kartondoboz állt a fal mellett egymásra pakolva. Dobozok, amelyeknek nagy részéből anyám és a pasija soha nem fognak kipakolni. Soha nem lesz rá idejük. Mindig csak azt akarják majd elővenni, amire épp szükségük van, de mert fogalmuk sincs, melyik dobozban keressék, inkább másikat vesznek. Megengedhették maguknak, és anyám pasija egyébként is az a fajta ember, aki új vitorlást vásárol, ha a régi vizes lett. Borítékolható volt, hogy amíg odébb nem állnak egy másik országba, a legtöbb holmi a dobozokban marad. Akár ki is dobhatták volna őket. Hisz mindez világosan elárulta, hogy semmi szükségük rájuk.

A saját dobozaimat, szám szerint nyolcat, amelyeknek az oldalára alkoholos filccel ráírtam a nevem még Brüsszelben, anyám pasija a szobámba cipeltette a szállítómunkásokkal. Egyelőre nem volt kedvem nekilátni, hogy bepakoljam a ruháimat a Brüsszelből áthozott, szekrényként és könyvespolcként is szolgáló bútordarabomba. Egyszerű IKEA-bútor volt, akár az ágyam és az íróasztalom. Soha nem éreztem jól magam anyám pasijának antik tárgyai között.

Csak a laptopomat szedtem elő. Kiraktam az íróasztalomra, hogy bekapcsoljam, és felmenjek a Facebookra. Ostoba remény volt, utolsó reménysugár: hátha Emma Lili mégis válaszolt az éjszaka írt üzenetemre, csak a telefonom rejtélyes okból nem jelezte ki. Akkor láttam meg először a parafa dugót, amikor bedugtam a hosszabbítót az ablak alatti fali konnektorba. Igazából nem is tudatosult bennem, hogy egy parafa dugó simul a falba. Egy dugó, amit ha kihúzok, elképzelhetetlen dolog történik. Csak azt láttam, hogy van ott valami körszerű, amit a festők a lakás felújításakor egyszerűen lefestettek. Nem tökéletesen, mert a pereménél egy helyen máris levált róla a festék.

Talán egy másodpercre sem időzött el rajta a tekintetem; amíg vártam, hogy felálljon a Windows a gépemen, a szemközti kávézót bámultam az ablakból, a teraszon üldögélőket, köztük három nevetgélő, színes italokat kortyolgató, szelfiket készítő, szalmaszőke hajú lányt. Svéddek lehettek. Aztán, mert vakítóan szemembe tükröződött a délutáni nap fénye, majdnem teljesen behajtottam a spalettákat.

Emma Lili olvasta az üzenetemet, de mélyen hallgatott. Kellemetlenül éreztem magam a vallomásom miatt. Már-már megalázottnak. Zavarodottságomban újra kihajtottam a spalettát, hogy készítsek egy fotót az utcáról, a szemközti kávézóról, és elküldjem neki ezzel a szöveggel: „Hát itt fogok lakni.”

Pillanatokon belül megjelent az üzenet alatt a pipa, hogy látta-olvasta.

De most sem válaszolt.

Szorongásszerű érzés kerített hatalmába. Ha igaz a gondolat, hogy a szorongás *a jövő emléke*, akkor találkozom még majd Emma Lilivel, de szomorú véget ér kettőnk története?

Megint behajtottam a spalettákat, és ledőltem a kanapéágyamra. Időnként lopva, reménykedve a laptopomra sandítottam.

Amikor anyám bekopogott, és közölte, a pasija elvisz bennünket vacsorázni egy elegáns étterembe, és megünnepeljük az ideköltözésünket, rosszkedvűen azt dünnyögtem, hogy pihenni szeretnék inkább, rajzolgatni.

– Na, öltözz fel gyorsan – hadarta. – És normálisan. A lánya is jön.

3

Anyám csak akkor vette észre, hogy fülembe nyomtam a fülhallgatót, és a mobilomról zenét hallgatva firkálgatok a zsebemben talált szórólapra, amikor kihozták az első fogást. Rám szólt, a pasija azonban a kezére tette a tenyerét.

– Hagyd. Ha magától nincs benne ennyi tisztelet Vannessza iránt, se irántunk, akkor, ne haragudj, de én nem kérek a kierőszakolt tiszteletéből.

Anyám még vetett rám pár megrovó pillantást, aztán talán belátta, valóban az a legjobb, ha csak testben vagyok ott: ha rá se hederíték a beszélgetésükre, akkor legalább

nem fintorgok, nem teszek undok megjegyzéseket. Egyre nehezebben viseltem már őket. Zavart ennek a nála tíz évvel idősebb, szikár, erősen őszülő, ovális szemüveget viselő, humortalan férfinak a pökhendisége, és idegesített az is, hogy anyám ugyanúgy fennhordja az orrát, mióta vele van. Emlékeztem még arra a kissé keserű, önérzetes, de cseppet sem gőgös nőre, aki apám mellett volt Budapesten. Reméltem, hogy már csak két évet kell kibírnom velük, aztán egyetemista leszek, talán otthon, Magyarországon, hogy országhatárok válasszanak el tőlük. Vanessza elől még messzebbre, legszívesebben a föld másik féltékéjére menekültem volna. Miatta költöztünk ide. Anyám pasija kibulizta magának, hogy a NATO-ból átkerüljön a párizsi nagykövetségen megüresedett posztra, és így közelebb lehessen a lányához. A szókére festett haját halványlila, halvány rózsaszín vagy éppen halványzöld csíkkal „feldobó”, festett szemöldökű, huszonkét éves lányához, aki érettségi ajándékként szilikonmelleket kért, most pedig az apja bőkezűségének köszönhetően politikatudomány szakra járt a Sorbonne-ra, és köszönés helyett engem jobbára csak megvető biccentéssel illetett. A fiúját is magával hozta, akivel épp együtt élt, egy nyegle, nagyszájú, modellkedő francia fiút, aki kocsikról beszélgetett anyám pasijával, amíg el nem nyomta hangjukat a fülembé dübögő zene: *I love bad bitches, that's my fuckin' problem*. Jobbára a tányéromba meredtem. Két szám között így is hallottam egy-egy pillanatra a beszélgetésüket, így például azt, hogy anyám közli a fiatalokkal, ő is a nagykövetségen fog dolgozni, a gazdasági-pénzügyi dolgokba fog besegíteni, hogy ne

legyenek túl sokat külön Ervinnel (így hívták a pasiját). „Pár óránál tovább nem bírjuk egymás nélkül”, simogatta meg a férfi arcát, rádöbbsentve, mennyire hiányzott mindig, hogy olykor az én arcomat is megsimogassa.

Volt bennem annyi jóérzés, hogy ne hányjak a hófehér abroszra; a libamájas előétel egy vagyona kerülhetett. Azt is megálltam, hogy gunyorosan megjegyezzem anyámnak: jó sokat konyíthat a gazdasági-pénzügyi dolgokhoz. Anyám egyszerű tanítónő volt. Ami a pasiját nem tántorította el attól, hogy már a NATO-nál is pozícióhoz juttassa, ott elvileg két informatikusnak osztogatott parancsokat. Ő, aki azt se tudta, hol az ALT gomb a klaviatúrán!

A tányéromat bámultam, vagy némán szemlélődtem egész vacsora alatt, mint valami kívülálló. Tulajdonképpen annak is éreztem magam.

Már besötétedett, mire hazakeveredtünk a Victor Hugo sugárúti elegáns étteremből.

A szobámban, ahol a behajtva maradt spaletták miatt egészen sötét volt, ösztönösen bal kezemmel kerestem a falon a villanykapcsolót, ott, ahol a brüsszeli szobámban volt. Miközben kitapogattam a másik oldalon, a szemem egy fényfolton akadt meg az ablakkal szemközi falon, az ágyam felett. Egy meglepően nagy, holdkaréjszerű fényfolton. Amikor végre megtaláltam a kapcsolót, és felkattintottam a villanyt, a folt eltűnt, beleolvadt a fal fehérségébe.

Elkeseredetten bámultam a mobilom és a laptomon képernyőjét. Kezdttem gyanítani, hogy Emma Lili soha nem fog válaszolni. Abban a gondolatban próbáltam vigaszt találni, hogy így is többet kaptam, mint amit reméltem.

Előkerestem a megfelelő dobozból az ágyneműmet, és korán ágyba bújtam.

Amikor lekapcsoltam a villanyt, és az utca hangjait hallgattam, újra észrevettem a falon a keskeny holdsarló alakú, jókora fényfoltot. Nem töprengtem el azon, vajon honnan eredhet; maga a lakás is idegen volt még, első este gondolkodás nélkül átsiklottam az efféle részletkérdéseken. Becsuktam a szemem, és megrohantak az emlékek.

4

– Azt hiszem, rájöttem, miért vagyunk mi az élő cáfolat – jegyezte meg egy nap Emma Lili, amikor sulis után sült krumplit eszegettünk andalúz szósszal a kedvenc sült krumplis bódénk, a Frit Flagey melletti hosszú padon üldögélve.

– Minek az élő cáfolata? – kérdeztem.

– Hogy nem létezhet őszinte barátság egy lány és egy fiú között, mert az vagy mindig több, vagy kevesebb. És ha több, előbb-utóbb elromlik, ha meg kevesebb, egy idő után ellaposodik. Köztünk szerintem azért működik, mert te abba az embertípusba tartozol, Marcell, amelyik inkább szemlélni szereti az életet, mint élni. Beéred azzal, hogy szemlélegtsz – kacagott fel ellenállhatatlanul.

Nem sok értelme lett volna vitába szállnom vele. Nemegyszer vad zenéket hallgattam, a hormonjaim vad,

erotikus fantáziálásokra készítették az agyam, az életben azonban gátlásos voltam, félénk, bizalmatlan, gyanakvó, és legfőképpen szelíd. Emma Lilinek szent meggyőződése volt, hogy azért lettem ilyen, mert féltem anyám pasijának szigorától. De én tudtam, hogy korábban is visszahúzódom voltam, már apám idején is. És apám, a közepes író és közepesnél valamivel jobb műfordító, aki most egy huszonnégy éves, müzliszeleteken és füves cigiken élő költő lánnyal élt együtt sokadik budapesti bérleményében, csendes, rezignált, hirtelen hangulatváltásokra hajlamos és csöppet sem félelmetes ember. Apának csapnivaló, de a nők mindig szerették, ahogy gyerekkoromban még anyám is szerette, ennek ellenére mindenekelőtt magának való volt. Ahogy talán én is. Havonta egyszer beszéltünk Skype-on, de több volt a hallgatnivalónk, mint a mondandónk. Érezhetően szégyellte előttem, hogy anyagilag nem vitte semmire. A beszélgetéseink-hallgatásaink közben csak olyankor élénkült meg kissé, ha anyám pasijára tettem rosszalló megjegyzéseket.

Az igazság az, hogy Emma Lilibe már első nap beleszerettem, amint megláttam az Európai Iskolában. Valahányszor szóba hozta barátságunk rendkívüli voltát, én zavartan hallgattam, és frusztráltnak éreztem magam. Akkor még nem tudtam világosan megfogalmazni magamban, de ösztönösen éreztem: a barátság csak egyvalamit követel meg, az őszinteséget. Márpedig én sosem voltam teljesen őszinte hozzá.

Más volt, mint én. Egy képzeletbeli zongorán én csak a melankólia és az érzékenység billentyűin játszottam,